

Karar Tarihi: 27/12/2023
Karar Sayısı: 2023/24

PIROTEKNİK MADDELERİN SATIŞI, KULLANIMI VE BULUNDURULMASININ YASAKLANMASINA DAİR KARAR

MADDE-1 AMAC VE KAPSAM :

Ülkemizde ve ilimizde resmi ve milli bayramlar ile çeşitli açılışlarda, özel günlerde ve kutlamalarda havai fişek diye tabir edilen Piroteknik maddelerin kullanımında önemli miktarda artış olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, bu maddelerin satış ve kullanımına ilişkin usul ve esasların mevzuatta açıkça belirlenmemiş olması, izinsiz ve usulüne aykırı kullanım, güvenlik önlemlerinin alınmaması gibi nedenlerle Piroteknik maddelerden kaynaklanan yaralanma ve ölüm olaylarında artış olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca bu maddelerin izinsiz, zamansız veya uygunsuz yerlerde kullanımından ötürü halkımızda korku, heyecan ve panik yaşanmakta, halkın can ve mal güvenliği tehlikeye girmektedir.

MADDE-2 TANIMLAR :

Piroteknik (Pyrotechnic) Maddeler: Şenlik ve İşaret Fişekleri ile Oyun ve Eğlence Aracı olan; ısıveren reaksiyonların bir sonucu olarak ısı, ışık, ses, gaz veya duman ya da bunların kombinasyonu yoluyla bir etki yaratmak amacıyla tasarlanan madde ya da maddelerin karışımı şeklinde tanımlanmıştır. Piroteknik Maddeler oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddeler ve şenlik ve işaret fişekleri olarak iki kısma ayrılmıştır.

A) Şenlik ve İşaret Fişekleri: El maytabı ve çanak maytabı gibi her türlü maytapları, şerit, işaret, aydınlatma fişekleriyle veri işaret fişekleri, havai fişekler, patlaklı ve yıldızlı roketler ve demir yollarında uyarı amacıyla kullanılan kestane fişekleri gibi her türlü fişekler ve roketleri, sinyal, gök yıldızlı ve kestaneli bombalar, renkli ve renksiz duman ve sis bombaları ile hakem bombası ve yer topları gibi her türlü Piroteknik bombaları, ateş çemberi, rozet güneşi, kayaş güneşi gibi her türlü döner mamuller, altın veya gümüş yağmuru, Romen kandili, serpantin, mızrak, Çin ateşi gibi diğer şenlik malzemelerini ifade eder.

B) Oyun ve Eğlence Aracı Olan Patlayıcı Maddeler: İçinde taneli kara barut bulunan kurbağa ve böcek şeklindeki eğlence malzemesini, adi firfir maytapları, çiçek yağmuru saçan maytaplar, İspanyol maytapları, şenlik mumları gibi klorat ve fosfor karışımı ile üretilen patlayıcı oyuncak malzemelerini, şerit halindeki kağıt kapsüller, oyuncak tabanca mantarları, mukavva kapsüllerini ifade eder.

Satıcı, Depolayıcı ve Tüketicilerin Gruplandırılması:

İzin Belgesinde belirtilen en yüksek miktarlara göre patlayıcı maddeleri kullanacak ve satacak olanlar üç gruba ayrılmıştır.

Birinci Grup: Perakende satıcılar, kuyucular ve az miktarda patlayıcı madde kullananlar. Bunlar depo kurmak zorunda değildirler.(Brüt 5kg şenlik ve işaret fişegi bulundurabilirler.)

İkinci Grup: İki tondan az patlayıcı madde depolayacak olan satıcılar, taş ocakları, çimento fabrikaları, küçük maden ocakları işleticileri, kanal açma, tarıma elverişli saha hazırlama işlerini yüklenenler gibi tüketiciler.

Üçüncü Grup: İki ton ve daha çok patlayıcı madde depolayacak satıcı ve tüketicilerle maden işletmeleri ve stok amacıyla kurulmuş büyük dağıtım merkezleridir.

MADDE-3 DAYANAK :

1. 10/06/1949 tarih ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu,
2. 14/07/1934 tarih ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu,
3. 12/03/1983 tarih ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanunu,
4. 11/08/1983 tarih ve 18132 sayılı 2872 sayılı Çevre Kanunu,
5. 31/03/2005 tarih ve 25772 sayılı 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
6. 01/04/2005 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
7. 29/09/1987 tarih ve 12028 sayılı Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi, Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük
8. 19/09/1989 tarih ve 20287 sayılı Patlayıcı Maddelerin Yok Edilmesi Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmelik.
9. 11/07/2002 tarih ve 24812 sayılı Patlayıcı Madde Ateşleyici Yeterlilik Belgesinin Verilmesi Esas Ve Usullerinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik.
10. İçişleri Bakanlığı'nın 03/05/2004 tarih ve 2004/84 sayılı Genelgesi.
11. İçişleri Bakanlığı'nın 25/04/2023 tarih ve 2023/9 sayılı Genelgesi.

MADDE-4 MUHAFAZA :

• Piroteknik madde üreticileri ile İkinci ve Üçüncü Grup satıcılar ürettikleri piroteknik maddeleri Tüzükte belirtilen depolarda muhafaza etmek zorundadır.

• Birinci Grupta yer alan perakende av bayilerinin depo kurma zorunluluğu olmamakla birlikte Perakende Av Bayileri ile Piroteknik madde satış izni bulunan işletmeler, patlayıcı maddeleri içleri uygun bir malzemeyle ateşe dayanıklı hale getirilmiş, üzerinde etiketi bulunan, çelikten yapılmış özel kasa, sandık ya da dolaplar içinde saklamak ve yangın çıkması halinde bu patlayıcı maddeleri derhal uzak ve güvenli bir yere taşıyacak şekilde muhafaza etmek zorundadırlar.

• Şenlik ve işaret fişekleriyle oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddelerin bir seferde brüt beş kilograma kadar olan miktarlardaki satışları serbesttir.

• Birinci Grup perakende av bayileri Brüt 5 kg'a kadar şenlik ve işaret fişeği bulundurabilirler. Brüt 5kg'dan fazla şenlik ve işaret fişeği satışı yapmak istemeleri halinde depo kurmak zorunda olup işin geçici olması halinde izin belgeli bir depo sahibinden depo kiralayabilirler. Kamu kuruluşları dışında kalanlar kira sözleşmelerini veya muvafakatnameleri noter önünde yapmak zorunda olup depolarında veya muvafakat aldıkları, kiraladıkları depoda muvafakat verilen miktar kadar muhafaza edebilirler. Bunlar kiraladıkları veya kurdukları depolarından brüt 5 kg'dan fazla satış yapmak istediklerinde 87/12028 sayılı Tüzüğün 53 üncü maddesi gereği yerel Emniyet Makamlarından, imkân olmadığı takdirde yerel İlçe Jandarma Komutanlıklarından taşıma izin belgesi almak zorundadırlar.

• Yangın çıkması halinde bu patlayıcı maddeleri derhal uzak ve güvenli bir yere kolayca taşıyabilecek şekilde muhafaza edeceklerdir.

MADDE-5 SATIŞ :

a) Şenlik ve İşaret Fişeklerin Satışı :

- 1) Şenlik ve İşaret fişeklerinin 18 (Onsekiz) yaşından küçüklere satılması yasaktır.
- 2) Piroteknik madde üretim ve satış izni bulunanlara,
- 3) İşyerlerinde bir defada brüt 5 kg.'dan fazla Şenlik ve İşaret fişeği bulunduramayacakları dikkate alınarak, Birinci Grup perakende Av Bayilik Belgesi bulunanlara,
- 4) İkinci veya Üçüncü Grup piroteknik madde satış izni bulunanlara,
- 5) Şenlik ve işaret fişeklerinin kullanımı için Mülki Amirlikten izin almış 18 (Onsekiz) yaş ve üzeri kişilere ve (A) sınıfı Ateşleyici Yeterlilik Belgesi sahiplerine satabilirler.

b) Oyun ve Eğlence Aracı olan Piroteknik Maddelerin Satışı :

• Oyun ve Eğlence Aracı olan Piroteknik Maddelerin 12(Oniki) yaşından küçüklere ve Birinci Grup Patlayıcı Madde Satın Alma ve Satış İzin Belgesi olmayan yerlere satılması yasaktır.

- Birinci Grup Patlayıcı Madde Satın Alma ve Satış İzin Belgesi bulunanlar satış yaptıkları piroteknik madde cinsinden patlayıcı maddeleri kime ne kadar sattıklarını satışı takip eden ayın ilk haftası Mülki Amirliğe bildirimde bulunacaktır.

MADDE-6 KULLANILMASI :

a) Şenlik ve İşaret fişeklerinin kullanımı;

İlimiz sınırları dâhilindeki doğal sit alanlarında bulunan doğal taşınmaz kültür varlıklarının zarar görmemesi ile bilinçsiz kullanımdan kaynaklanan yaralanma ve sakatlanmaların önüne geçilmesi ile huzur ve güvenliğin sağlanması amacıyla 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu nun 11 inci maddesi (c) bendi gereğince Nevşehir İl Hudutları dâhilinde havai fişek olarak bilinen şenlik ve işaret fişeklerinin kullanımı yasaklanmıştır.

b) Oyun ve Eğlence Aracı olarak Kullanılan Piroteknik Maddelerin kullanımı;

Oyun ve eğlence aracı olan piroteknik maddeler gün içerisinde havanın kararmasına kadar 12 (Oniki) yaş ve üzerindeki kişilerce bulundurulabilir ve kullanılabilir. Birinci Grup Perakende Patlayıcı Madde Satın Alma ve Satış İzin Belgesi bulunan şahıslarca bulundurulabilir ve satılabilir. Havanın kararmasından sonra bu maddelerin yetkili idarece verilmiş satış izin belgesi bulunmayan şahıslarca bulundurulması, satılması ve kullanılması yasaktır. Bu maddelerin satışı ve kullanımı için (A) sınıfı Ateşleyici Yeterlilik Belgesi aranmaz.

MADDE 7 CEZAI MÜEYYİDE :

- 12 (Oniki) yaşından küçük olanlara oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı maddelerin satılması yasaklanmış olmakla birlikte bu Piroteknik maddeleri 12 (Oniki) yaşından küçüklere satanlar ve kullandıranlar hakkında Valiliğimizce 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu nun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu nun 32 nci maddesi gereğince cezalandırılmasına,
- Şenlik ve işaret fişeklerinin 18 (Onsekiz) yaşından küçüklere satılması yasaklanmıştır. 18 (Onsekiz) yaşın altındaki kişilere bu maddeleri satanlar hakkında Valiliğimizce 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu nun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu nun 32 nci maddesi gereğince cezalandırılmasına,
- Şenlik ve işaret fişeklerini atan veya kullandıranlar hakkında Valiliğimizce 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu nun 66 ncı maddesinin vermiş olduğu yetkiye dayanarak 5326 sayılı Kabahatler Kanunu nun 32 nci maddesi gereğince cezalandırılmasına,

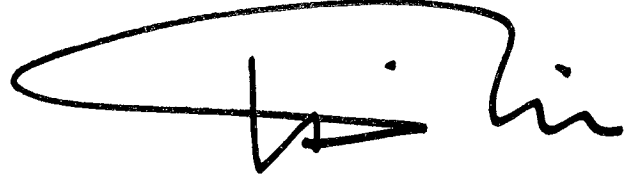
Karar verilmiştir.

Bu kararda belirtilen hükümlere uyulmaması halinde yasaklı maddeyi satan işletmenin faaliyeti Zabıta tarafından men edilecek ve tespit edilen uygunsuzluğun konusuna göre 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu nun 170 inci ve 174 üncü maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu nun 18 inci, 32 nci ve 36 ncı maddeleri, 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu nun 11 inci ve 66 ncı maddeleri, 2872 Sayılı Çevre Kanunu nun 14 üncü ve 20 nci maddeleri, 87/12028 Sayılı Tüzüğün 129 uncu maddesi, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu nun 14 üncü maddesi gereğince cezai ve hukuki takibat yapılacaktır.

GEÇİCİ MADDE : Kararın yürürlüğe girmesine müteakip bu hükümlere aykırı olarak market, bakkal, pastane, hırdavatçı, kırtasiyeci, oyuncakçı, seyyar olarak satış yapan tablacılar, fuar, pazar ve panayır alanlarında açılan stantlarda oyun ve eğlence aracı olan patlayıcı madde ile şenlik ve işaret fişeklerini bulunduran işyerleri kararın yayımlanmasına müteakip **30 (Otuz)** gün içerisinde bu tür maddeleri derhal aldığı yere iade edeceklerdir. İadenin mümkün olmaması halinde ise piroteknik maddeleri perakende Satın Alma ve Satış İzin Belgesi veya Av Malzemeleri Satıcılık Bayilik Belgesi olan bayilere devredecekler, aksine hareket edenler hakkında gerekli cezai müeyyide uygulanacaktır.

MADDE-8 YÜRÜRLÜK: Bu karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE-9 YÜRÜTME: Bu karar hükümlerini Nevşehir Valisi yürütür.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by the letters 'li'.

Ali FİDAN
Vali